

# **Govor visokog predstavnika za BiH Paddyja Ashdowna ekonomskim administratorima i međunarodnim investitorima u zgradi Zajedničkih institucija**

Dame i gospodo,

Kada sam 27. maja ove godine preuzeo svoju dužnost u BiH, održao sam govor u kojem sam naznačio put koji je stajao pred BiH i međunarodnom zajednicom u periodu od nekoliko mjeseci prije izbora 5. oktobra.

Namjera ovog govora je da se naznači put za naše partnerstvo u narednoj fazi naših aktivnosti.

Kao i 27. maja, ja danas ne govorim samo u svoje ime, niti samo u ime OHR-a, već za cjelokupnu međunarodnu zajednicu, sa kojom sam u posljednjih nekoliko sedmica razmatrao i dogovorio sadržaj ovog govora.

Za početak bih rekao nekoliko riječi o izborima koji su se održali u subotu.

Međutim, prije nego dam svoj komentare na rezultate izbora, moramo uzeti u obzir jednu veoma važnu činjenicu, a to je da je ova zemlja, vlastitim snagama i na izuzetno profesionalan način organizovala izbore.

Posao koji su obavili i koji još uvijek obavljaju nezavisni izborni organi vlasti BiH je impresivan. Ovi izbori su efikasno organizirani i bez nasilja. To je veliki uspjeh za

društvo u kojem demokratija vlada tek šest godina, a koje je izgrađeno na nesigurnim temeljima šezdesetogodišnje vladavine komunizma i osnovano na ruševinama jednog od najgorih ratova u skorijoj istoriji.

Zamislimo za trenutak Izbornu komisiju kao model za ono što bi Bosna i Hercegovina mogla biti. Stranci su u drugom planu i spremno predaju stvari u ruke grupi visoko talentovanih građana BiH svih nacionalnosti, naoružanoj sa predanošću, profesionalnim pristupom i modernim idejama, koja vodi organizaciju prisutnu u svakom selu i naselju, koja pruže usluge svakom građaninu i obavlja jedan od najtežih zadataka svake države i to u skladu sa međunarodnim standardima i besprijeckorno.

Ako želite da vidite šta se sve može postići ako izvršimo reformu, objedinimo snage i stavimo građane na prvo mjesto, ne trebate ići dalje od onoga što je Izborna komisija učinila prošle subote.

A sada bih komentarisao rezultate ovih izbora, iako oni još uvijek nisu konačni.

Iz novinskih se naslova, naročito onih iz inostranstva, moglo zaključiti da ovakvi izborni rezultati znače povratak u nacionalizam i prošlost. Mislim da nisu u pravu.

Što se tiče takozvanih nacionalnih stranaka, broj glasova za dvije od njih nije porastao, nego se smanjio.

Stranka koja je ostvarila najveći porast u broju glasova – SNSD – nije nacionalna stranka.

Nadam se da oni koji o nama sude izvana neće pogrešno shvatiti poruku ovih izbora. Isto se odnosi i na stranke u Bosni i Hercegovini. Radi se o glasanju iz protesta, ili možda uzimajući obzir slab odziv, o neglasanju iz protesta, protiv onoga što su građani smatrali nedostatkom napretka učinjenog od prethodne vlade i protiv neuspjeha politike u ovoj zemlji.

Ako ne vjerujete meni, onda postavite sebi jedno veoma jednostavno pitanje: da li je prethodna vlada kažnjena zato što je uradila previše, ili premalo?

Odgovor je jasan. Ovo nije bilo glasanje za povratak u prošlost. Ovo je bio zahtjev da se prestane sa stvaranjem zbrke, da se ide dalje, da se provedu promjene i da se izgradi bolja budućnost.

Ako pobjednici na ovim izborima to ne shvate, onda će imati istu sudbinu kao i prethodna vlada, a ova zemlja će izgubiti i posljednju priliku za napredak i postati zaostala balkanska provincija.

## **Naša istorijska misija**

Ne dozvolimo zato dnevnoj politici, a i novinskim naslovima, da nas odvrate od naših dugoročnih ciljeva, od naše misije: da BiH odvedemo na nepovratni put do postizanja državnog identiteta kao članice Evropske Unije.

Izbori su mnogo toga promijenili. Međutim, nisu promijenili ono što moramo uraditi kao sljedeće.

BiH su i dalje potrebne one iste reforme od prije sedam dana. Suočavamo se sa istim problemima kao i od prošle sedmice.

I dalje smo suočeni sa izazovom otvaranja radnih mjesta, povećanja prihoda i poboljšanja životnog standarda.

I dalje se suočavamo sa zadatkom borbe protiv korupcije i kriminala i uspostave vladavine zakona.

I dalje moramo obezbjediti stvarno i vidljivo poboljšanje u svakodnevnom životu običnih građana ove zemlje.

## **Pravda**

Kada sam došao u BiH, rekao sam da su prioriteti sljedeći: "Prvo pravda. Onda posao. Kroz reformu." Tom zadatku smo prišli upravo tim redoslijedom.

Sa procesom uspostave vladavine zakona smo krenuli.

Mi kao pripadnici međunarodne zajednice smo s naše strane izvršili reorganizaciju, sa kojom se usmjeravanje na pravosuđe odrazilo i na naše strukturiranje, čime ćemo, nadam se, biti bolji partneri našim bh. kolegama.

Formiramo novu jedinicu za borbu protiv kriminala i korupcije, koja će kada se u potpunosti uspostavi, raditi sa domaćim istražnim organima na prepoznavanju počinitelaca krivičnih djela i njihovom dovođenju pred sudske organe.

Formirali smo i novu jedinicu za reformu zakona, koju vodi domaći predstavnik i koja je skoro u potpunosti sastavljena od građana BiH, a koja će raditi sa bh. organima na novim zakonima koji će kriminalce dovesti pred lice pravde.

Zajedno sa vlastima BiH smo započeli sa dugo očekivanim procesom restrukturiranja sistema pravosuđa na svim nivoima, kako bi se osiguralo da ubuduće pravdu dijele samo poštene sudije.

Obavezali smo se da ćemo formirati Visoko sudsko i tužilačko vijeće do jeseni, što smo i uradili.

Obećali smo da ćemo osnovati posebno odjeljenje pri državnom Sudu, kao i poseban odjel u sklopu Tužilaštva BiH. I to smo obećanje održali.

Postižemo takođe dobar napredak u formiranju državne agencije za zaštitu informacija, u ovjeravanju službenika policije i obuci specijalnih policijskih snaga koje će biti sposobne uhvatiti se u koštac sa organizovanim kriminalom.

Kao što se vidi iz priloženog, dosta toga je urađeno.

Međutim, još dosta toga se mora uraditi prije nego što ćemo doći u priliku da kažemo da je vladavinu bezakonja u BiH zamjenila vladavina zakona.

Ne možemo stati sve dok ova zemlja ne uspostavi sistem pravosuđa koji će zatvarati kriminalce, štititi nevine, privući strana ulaganja i podsticati domaći biznis.

Ne smijemo stati sve dok ova zemlja ne postane najpouzdaniji pravni prostor na Balkanu.

Ipak, ovi izbori označavaju novi momenat.

Prva faza je završena.

U narednoj fazi moramo ubrzati tempo provođenja reformi.

I trebamo početi tako što ćemo u oblasti zakonodavstva donijeti ključne zakone koji nam nedostaju a koji su od suštinske važnosti za postizanje pravde u BiH.

Iz tog razloga ćemo ubrzo donijeti izmjene i dopune zakona Republike Srpske i kantona koji regulišu rad sudova, kako bi Visoko sudsko vijeće započelo sa imenovanjem sudija u narednih nekoliko sedmica.

Iz tog razloga ćemo do kraja ove godine takođe donijeti Krivični zakon BiH, koji je Parlament pokušavao da usvoji kada je vrijeme prije izbora isteklo. Ne možemo više čekati da se ovaj zakon i Zakon o krivičnom postupku stave na listu donesenih zakona ako zaista želimo da državni sud profunkcioniše i započne sa suđenjem kriminalcima.

## **Posao**

Međutim, sada otvaramo novi front reforme – ekonomske reforme. Ne smijemo dozvoliti da sadašnja pauza na političkoj sceni dovede do kašnjenja u postizanju napretka u ovoj oblasti.

Pomoći je sve manje, dugovi rastu, a strana ulaganja se ne povećavaju po stopi koja bi popunila ovu prazninu. Vrijeme nije na našoj strani.

Dakle. nemamo izbora nego da ubrzamo tempo reformi u BiH.

Naravno, već se krenulo sa ovim poslom.

Nekoliko važnih zakona je usvojeno u proteklih nekoliko mjeseci: državni zakon o civilnoj avijaciji, entitetski zakoni o električnoj energiji, federalni zakon o koncesijama, entitetski zakoni o bankama i državni zakon o veterinarstvu.

Međutim, još uvijek nisu usvojeni neki od zakona od vitalne važnosti.

Moramo donijeti zakon o komunikacijama, kako bi snizili cijenu telefonskih usluga.

Moramo donijeti zakon o statistici, kako bi organi vlasti mogli kreirati budžete i vršiti planiranje.

Moraćemo donijeti zakon o zemljišnim knjigama kako bi uredili oblast vlasničkih prava i osigurali zaštitu tih prava.

U narednih nekoliko godina trebamo kontinuirano usmjeriti naše napore na ispunjavanje ovog programa i svih drugih reformi iz oblasti ekonomije i vladavine zakona sadržanih u ovom ugovoru, odnosno ugovoru pod naslovom "Posao i pravda" između vlade BiH i međunarodne zajednice.

Prethodne vlasti su započele ovaj proces. Nove vlasti trebaju ići dalje.

Ono što se naizgled čini ohrabrujućim jeste da sve takozvane "nacionalne" stranke sada tvrde da su i one za ove reforme. Vrlo dobro.

Ponavljam ono što sam rekao u svom prvom govoru. Cijenim ljude po njihovim djelima a ne riječima.

Onim strankama koje su nedavno prihvatile jezik reforme kažem: morate učiniti nešto uvjerljivo. Puno je skepticizma prisutno u ovoj zemlji.

Zamislite da ste evropski biznismen koji razmišlja o

ulaganjima u Bosnu i Hercegovinu i da čitate naslov u Gardijanu: "Povratak nacionalista u Bosni i Hercegovini prijeti reformi". Koja je vjerovatnoća da ćete uložiti u ovu zemlju nakon što pročitate ovakav naslov?

Zamislite da ste jedan od onih dužnosnika u Washingtonu koji se pita da li vrijedi nastaviti sa naporima SAD na Balkanu dok čitate u Washington Postu da "povratkom BiH u prošlost propada 5 milijardi dolara". Koji bi bio vaš zaključak?

Hoću da kažem ovo: jedini način da one koji sumnjaju uvjerite da griješe jeste da umjesto riječi poduzmete djela i to odmah. Izbori znače da moramo biti brži, ne sporiji, u provedbi reformi ako želimo da ubijedimo vanjski svijet da smo i dalje opredijeljeni za budućnost i da smo odlučni da taj put slijedimo.

Dakle, nova vlada ima malo vremena. Ona se mora brzo formirati. Ona se mora formirati na osnovu programa reformi i mora odmah prionuti na posao.

Ako one stranke koje žele da vladaju u ovoj zemlji zaista misle ono što su rekle o priključenju reformskom pokretu, ako su odista spremne da djelima potkrijepe svoje riječi, onda neka odmah počnu sa davanjem podrške i učešćem u provedbi ovih reformi.

Na toj osnovi će se nastaviti naš partnerski odnos sa novim organima vlasti.

Stvarna reforma. Stvarni napredak i stvarni rezultati.

Međutim, da pojasnimo. To znači više od puke priče i donošenja zakona. Uspostavljanje pravog zakonskog okvira je neophodno ali ne i dovoljno. To neće značiti ništa ako ne promijenimo naše metode, naše strukture i naše sisteme.

Nikakav zakon nam ne može pomoći ako ne učinimo da vlast funkcioniše, ako ne učinimo da javna uprava funkcioniše i ako

ne učinimo da naš politički sistem funkcionira.

Dakle, ova sedmica obilježava početak druge faze reforme, tj. učiniti Bosnu i Hercegovinu funkcionalnom.

### **Učiniti BiH funkcionalnom**

Na dan izbora poduzeo sam mjere kako bi se osiguralo bolje funkcioniranje novih organa vlasti u Federaciji i kantonima. A naredne sedmice Narodna skupština Republike Srpske će, nadam se, donijeti slične zakone kako bi se osiguralo bolje funkcioniranje Vlade Republike Srpske.

Ali trebamo učiniti mnogo više ako želimo učiniti da Bosna i Hercegovina funkcionira.

Prije nego što navedem neke od zadataka koji stoje pred nama, dozvolite mi da vas podsjetim na obećanje koje sam dao po mom dolasku i koje sam od tada ponovio mnogo puta.

Rekao sam da nikada neću dozvoliti *"nijednu ustavnu promjenu koja bitno ugrožava sigurnost ili identitet bilo kojeg konstitutivnog naroda Bosne i Hercegovine"*.

Ta obaveza i dalje ostaje.

Dayton je naš temelj. Ustav je naš okvir.

Ja ne predlažem njihove promjene.

Međutim, kao što sam i prije rekao, Dayton je temelj a ne krov. On nas ne sprječava, i ne treba da sprječava, da izvršimo reformu načina na koji obavljamo vlast u ovoj zemlji.

Dayton nas ne zaustavlja, i ne smije nas zaustaviti u nastojanjima da učinimo BiH funkcionalnom.

### **Učiniti bh. organe vlasti funkcionalnim**

Uzmimo Vijeće ministara. Da li ima smisla da vlast u ovoj

zemlji bude organizirana na način da se Vlada naziva Vijeće ministara a predsjednik vlade predsjedavajući?

Da li je realno očekivati stabilnu, efikasnu vlast kada se otprilike svake godine igra politička igra prebacivanja loptice sa jednog ministra na drugog?

Kako međunarodna zajednica može pronaći istinske, dugoročne i efikasne partnere u takvoj zbrci? Kako BiH vide druge zemlje u svijetu kada je stalno predstavljaju novi ministri?

A to utiče i na unutrašnju situaciju. Da li je zbilja praktično očekivati da predsjedavajući pored Vijeća vodi i još jedno ministarstvo?

Da li je zbilja održivo nemati podršku stalnog sekretarijata ili državne službe Vijeću ministara?

Nedostaci tog sistema su evidentni i posljedice tako štetne da ova pitanja gotovo i ne trebaju odgovor.

Ako želimo dobru vlast, sposobnu da bude u službi građana i da provede reforme, onda status quo nije rješenje.

Jer kako kaže poslovice "Ako nastavimo raditi kako sada radimo, rezultat će i dalje biti ono što imamo sada".

A ono što sada imamo je recept za nestabilnost, neefikasnost i zbrku.

Ovako ne možemo nastaviti. Dakle dozvolite mi da predložim nekoliko poboljšanja koja bismo mogli napraviti.

Ovoj zemlji možemo obezbijediti veći kontinuitet u vlasti i omogućiti joj da govori sa više autoriteta i konzistentnosti sa njenim međunarodnim prijateljima putem uspostave trijumvirata – nazovimo ga "Vlada" – kao središta vlasti, koji će se sastojati od predsjedavajućeg Vijeća ministara, ministra vanjskih poslova i ministra trezora, od kojih će svaki biti druge nacionalnosti, ali koji će zajedno činiti snažnu

pokretačku silu efikasne vlasti. Dajmo im i odgovarajuću državnu službu – ‘Vladin kabinet’ – koja će im pružati savjete, stručno znanje i podršku.

Tada bi mogli omogućiti predsjedavajućem Vijeća ministara – nazovimo ga za sada “predsjednik vlade” – da se usredsredi na svoj posao tako što ćemo ga osloboditi dužnosti da vodi i jedno od ministarstava. Dovoljno je teško voditi samu vladu, i uz to voditi još jedno ministarstvo.

Tada bi mogli otvoriti put ka promjeni sistema od šest ministarstava kako bi se omogućilo racionalnije utvrđivanje prioriteta vlade, te da bi se stvorile mogućnosti da više ljudi u ovoj zemlji učestvuje u vođenju poslova ove zemlje.

Ako bismo ovo uradili, onda bi prijatelji BiH vidjeli da je ova zemlja zbilja odlučna da učini da stvari funkcioniraju. I tada bi bili spremni da, čak i sa zadovoljstvom, pomognu – možda obezbjeđenjem sredstava i stručnjaka za obrazovanje jezgra profesionalnih, politički nepristrasnih kreatora politike u cilju davanja podrške Vladinom kabinetu i predsjedniku vlade u efikasnom obavljanju njihovih radnih zadataka.

Ovo su naše ideje, ideje međunarodne zajednice. One su razrađene, razmotrene i dogovorene. Međutim, mi ih ne namećemo, mi ih predlažemo.

Kažemo samo ovo: Učiniti jezgro vlasti efikasnijim u BiH je izazov koji ne možete izbjeći.

Dakle, novoj vlasti kažem – ovo su naši prijedlozi za funkcioniranje jezgre vlasti a koji su vaši?

## **Učiniti funkcionalnim bh. sistem prikupljanja prihoda**

Također trebamo razmotriti način na koji se organi vlasti financiraju u ovoj zemlji.

60% sredstava koje vlasti ubiru – kako na državnom tako i na entitetskom nivou – potiče od carina. Svi naši doprinosi i usluge, od penzija do škola, od cesta do zdravstvene zaštite, zavise od ovog prihoda.

Dakle ima li odista smisla prikupljati carinu na način na koji to sada radimo kada, prema službenim procjenama, negdje oko 300 i 600 miliona KM prihoda trenutno nestaje putem prijevara i lošeg upravljanja. Između 300 i 600 miliona! To znači da carinski sistem svake godine stavlja više novca u ruke kriminalaca nego u državni budžet!

Međutim, na izvjestan način ove ukupne cifre – ovi iznosi za novinske naslove – su isuviše veliki da bi većini građana nešto značili. Šta, na kraju krajeva, iznos od 600 miliona KM znači čovjeku koji zarađuje 200 KM mjesečno? Prevara je tako raširena, a razmjere ovih krivičnih djela enormne, da nekada mogu izgledati daleko od stvarnosti, na neki način nepovezane sa uslovima i pitanjima koja su značajna za građane ove zemlje.

One to naravno nisu.

Svaka carinska prevara i svaka prevara u vezi sa plaćanjem poreza na promet predstavlja direktnu krađu od vas – građana BiH.

Uzmimo gubitak carinske uprave Republike Srpske od 30 miliona KM u prvoj polovini ove godine, i to samo od uvoza tekstilnih proizvoda. Taj iznos je dovoljan da se svaki mjesec obezbijedi dodatnih 30 KM za više od 50.000 najsiromašnijih penzionera u Republici Srpskoj.

I u Federaciji u posljednjih nekoliko mjeseci nedostaje prihod u iznosu od 50 miliona KM od prodaje “fantomskim” firmama. 50 miliona KM! To je dovoljno za plaćanje preko 20.000 bolničkih tretmana.

Sjećate li se iznosa od 3 miliona KM koji je nestao u tzv.

“AM-Šped” aferi? Taj iznos od 3 miliona KM se mogao upotrijebiti da se udvostruči iznos potrošen na obrazovanje u Posavskom kantonu gdje su počinjena ova krivična djela. To je iznos od 3 miliona KM koji se mogao potrošiti na djecu – za knjige, kompjutere i drugu bitnu opremu koja im je potrebna za učenje, za razvoj novih vještina i za uspjeh.

Dakle, pitam vas ponovo. Kada je u pitanju obrazovanje naše djece, kada su u pitanju naše penzije, plaće, usluge i beneficije, da li se status quo može odista odbraniti?

Postoji li iko ko bi argumentovano mogao reći da BiH treba nastaviti sa carinskim sistemom koji pljačka naše građane i koji ne bi bili tolerirani niti za djelić sekunde u bilo kojoj modernoj evropskoj zemlji?

Postoji samo jedan moguć odgovor na ova pitanja. Ako smo ozbiljni u nastojanjima da Bosnu i Hercegovinu učinimo funkcionalnom, nemamo nikakvu drugu opciju nego da izvršimo promjene u načinu vođenja našeg carinskog sistema.

Zato sam zatražio od Evropske komisije da izvrši analizu načina na koji mi radimo u provođenju carinske politike u Bosni i Hercegovini kao i da da prijedloge to tome kako možemo poboljšati naše sisteme i reformirati naše strukture tako da iskoristimo ogromno iskustvo EU u ovoj oblasti. Za nekoliko mjeseci ćemo dobiti njihove preporuke.

Ali nešto već znamo: Izostanak promjena nije alternativa.

Ne možemo očekivati od međunarodne zajednice da daje novčanu pomoć ovoj zemlji, kad carina u ovoj zemlji ustvari daje novac kriminalcima.

Ukoliko želimo njihovu pomoć, moramo najprije zvesti red u svojoj kući.

Moramo osigurati ovoj zemlji pouzdana sredstva za prikupljanje prihoda za njene organe vlasti – ne zbog samih vlasti, već

zbog građana kojima one služe, ili ne služe kako sada stvari stoje.

To će također značiti zamjenu sistema poreza na promet koji opterećuje poslovni sektor i koji je podoban za korupciju državnim sistemom PDV tipa koji ima svaka moderna zemlja. Ovaj sistem se ne može uvesti preko noći – biće potrebno oko dvije godine da bi takav sistem počeo funkcionirati. Ali moramo izvršiti te promjene, a da ne podižemo opći nivo poreza, kako bismo osigurali odgovarajuću strukturu za investitore u kojoj će oni poslovati. Moramo početi odmah.

### **Učiniti funkcionalnim politički sistem BiH**

Ali borba protiv korupcije, osiguranje javnih sredstava i podizanje standarda u javnom životu nisu pitanja koja se tiču samo porezne i carinske uprave, ili čak javne uprave općenito.

To je u prvom redu zadatak za političku zajednicu – za one koji imaju ovlaštenja i utjecaj i privilegije. One koji bi, prije svih ostalih, trebali postaviti standarde za ljude koje predstavljaju.

Na kraju krajeva, u politici bi se trebalo raditi, što je još uvijek moguće, o velikim ciljevima, visokim idealima i inspirativnim vizijama, ličnom integritetu, osobnom žrtvovanju i državnoj službi.

NE BI se trebalo raditi o statusnim simbolima moćnih, finansijskim motivima i imunitetu od krivične odgovornosti.

NE BI se trebalo raditi o optužbama i insinuacijama koje su u velikoj mjeri karakterizirale period prije izbora.

NE BI se trebalo nastaviti raditi na isti način kao u prošlosti.

Ukoliko ne poduzmemo mjere, reputacija cijele političke zajednice, bez obzira na etničke i stranačke granice, će biti nepovratno oštećena.

Ukoliko nastavimo raditi kako sada radimo, rezultat će i dalje biti ono što imamo sada.

A ono što imamo sada jeste politički sistem koji je u stvarnoj opasnosti da završi porazom – sistem u koji mladi neće imati povjerenje, koji će odbijati talentirane ljude i koji će glasači napustiti – dovoljno je uzeti u obzir odziv glasača prošle subote.

Iz toga razloga sam donio izmjene i dopune zakona o imunitetu od krivičnog gonjenja za političare.

Politika mora biti oblast u kojoj nema kriminala, a ne utočište kriminala.

Ali činjenica da smo osigurali da političari ne budu iznad zakona neće sama po sebi dovesti do uvođenja standarda poštenja, koje glasači imaju pravo očekivati od njihovih političkih vođa. Moramo ići i dalje od toga.

Iz tog razloga bismo trebali razviti institucionalne kapacitete za kontrolu političkog prostora – kako bismo podržali i ojačali etički kodeks u kojem je propisano šta se očekuje kao i šta se ne očekuje od nosilaca javnih funkcija. Trebale bi biti uspostavljene parlamentarne komisije u BiH, kao u većini evropskih država, koji bi budno pratile političare.

Moramo ojačati sposobnost Izborne komisije BiH tako da bude u stanju provesti zakon o sukobu interesa koji je stupio na snagu na dan izbora. Prema ovom zakonu, Izborna komisija ima pravo novčano kazniti, smijeniti ili pokrenuti krivično gonjenje protiv nosilaca javnih funkcija koji rade na poboljšanju svog materijalnog stanja, a ne u javnom interesu. Moramo osigurati da komisija ima sredstva za obavljanje ovog zadatka.

Još jedna stvar o standardima u javnom životu.

Pokroviteljstvo i politika su u ovoj zemlji suviše bliski.

U modernim demokratskim zemljama postoje stroga ograničenja u vezi sa pokroviteljstvom.

Nezavisnost državnih službenika se mora zaštititi.

Još uvijek nemamo potpuno funkcionalnu Agenciju za državnu službu niti adekvatno uređenje za zaštitu interesa državnih službenika. Dok to ne budemo imali, neko mora štiti nezavisnost državnih službenika i nosilaca javnih funkcija u vojsci, policiji, državnim preduzećima kao i širem javnom sektoru.

A taj neko ću morati biti ja.

Dozvolite mi dakle da još jednom ponovim nosiocima funkcija i upozorim one koji će sada preuzeti funkcije. Državna služba nije poligon za pokroviteljstvo i nisam spreman dozvoliti da ona to postane.

## **Šest testova za narednih šest mjeseci**

Nove vlasti u ovoj zemlji a i mi u međunarodnoj zajednici ćemo imati izuzetno mnogo posla.

U protekloj predizbornoj kampanji su sve stranke obećale reforme. Oni koji će sada upravljati zemljom moraju poštovati obećanja koja su dali, ukoliko žele uvjeriti prijatelje Bosne i njene građane da su ta obećanja reformi bila istinska.

Navešću šest konkretnih reformi – šest testova ozbiljnosti – za buduće vlasti ove zemlje.

Pozivamo vas da tokom narednih šest mjeseci uradite sljedeće:

§ Reformirate Vijeće ministara kako biste nam dali stabilnu i djelotvornu vladu

§ Reformirate sistem prikupljanja prihoda tako što ćete početi sa uvođenjem PDV na nivou države i reformom carina

§ Reformirate politički sistem uspostavljanjem parlamentarnih komisija koje će raditi kao “čuvari etike”

§ Reformirate poslovno okruženje racionalizacijom oporezivanja unutar granica BiH

§ Reformirate sistem krivičnog pravosuđa tako što ćete osigurati da državni sud počne raditi do 31. decembra i tako što ćete podržati novoimenovane sudije i tužioce

§ Reformirate državnu službu usvajanjem i provedbom zakona o državnoj službi i tako što ćete osigurati da se postavljanja na državne funkcije vrše na osnovu kvalificiranosti.

## **Završna riječ**

Ovo je program, sljedeća faza našeg partnerstva da ovu zemlju dovedemo na put da postane država članica Evrope.

Ovo je ambiciozan program reformi koji iziskuje ozbiljne razgovore i debate.

Mi u međunarodnoj zajednici smo spremni za tu debatu – spremni da slušamo i spremni da razgovaramo, pod uslovom da taj razgovor dovede do mjera koje će poboljšati životne standarde građana ove zemlje.

Mjera u cilju otvaranja novih radnih mjesta.

Mjera u cilju uspostavljanja stvarne pravde.

Mjera s ciljem da Bosnu i Hercegovinu učinimo funkcionalnom državom.

Tokom drugog svjetskog rata, Winston Churchill je dao izraditi specijalni pečat u svijetlo crvenoj boji koji je lično stavljao na naredbe i uputstva koja je slao iz Downing ulice br. 10.

Na pečatu su bile tri jednostavne riječi:

Glasile su: ACTION THIS DAY!, odnosno "ROK ODMAH"

Neka ta fraza bude i naš moto u narednim mjesecima.

Jer poruka koju su uputili građani ovog vikenda je izrečena jasno i glasno: čekali su suviše dugo.